

Tidigare polisen Stefan Strähle i Nynäshamn vill hjälpa bedrägeriutsatta i hela landet.

Ex-polisen Stefan hjälper lurade – ”Bankerna duckar”

Nynäshamn

Polisen Stefan Strähle utredde brott vid Stockholmspolisens bedrägerisektion under många år. Nu har han gått i pension – men startat eget. Hans företag Brottsofferbyrån hjälper de som blivit utsatta för bedrägerier att få tillbaka pengar från banken.

– Bankerna duckar ganska ofta sitt ansvar, säger han.

Siffrorna talar sitt tydliga språk: mellan år 2022 och 2023 ökade antalet anmälda bedrägeribrott med 22 procent. Jämför man tio år tillbaka är ökningen större: mellan 2014 och 2023 öka-

de bedrägerierna med 53 procent, enligt Brottsförbyggande rådet som har sammanställt statistiken.

En som har sett den här ökningen på nära håll är Stefan Strähle i Nynäs-

Fakta Så undviker du att luras:

- Lämna ALDRIG ut några uppgifter om ditt bankkort, bank-id eller
- svars-koder från din bank-dosa.
- Du ska varken signera något med ditt Bank-id, klicka på länkar eller
- annat på uppmaning av någon som kontaktat dig.
- Gå aldrig med på att ladda ner program på din dator eller fjärrstyra din
- dator.
- Om du känner dig osäker – lägg på luren.

hamn, tidigare kriminalinspektör vid Stockholmspolisens bedrägerisektion. Han har arbetat många år med att utreda specifikt bank- och kortbedrägerier. – Det är en enorm ökning vi har sett under de senaste 10-20 åren. Det är verkligen fruktansvärt, säger han.

I sitt arbete som utredare slogs han också av något annat – att brottsoffren sällan fick tillbaka pengar

från sin bank. Så när pensionen började närma sig gjorde han verklighet av något han tänkt på under en lång tid: han startade eget för att hjälpa de som blivit utsatta för bedrägeribrott att få tillbaka pengar.

– Min erfarenhet är tyvärr att bankerna ganska ofta duckar sitt ansvar, säger han.

– Vad jag kunde se var

också att likartade fall av bedrägerier behandlas olika av bankerna ibland.

Nu har hans företag Brottsofferbyrån fått de första kunderna. Men det är bara om de får ersättning från banken som Stefan Strähle tar betalt för sina tjänster, säger han.

– Jag får bara betalt om jag lyckas hjälpa dem, helt enkelt.

Beroende på hur bedrägeriet har gått till har man olika stor chans att få tillbaka pengar enligt betaltjänstlagen. Vad det handlar om, är ifall det har gjorts "obehöriga" eller "behöriga" uttag, men också om graden av oaktsamhet.

– Om bedragaren lurar dig så att han eller hon får tillgång till kontot och gör en transaktion, då är det ett obehörigt uttag. Men om bedragaren lurar dig att själv "trycka på knappen" och till exempel swisha, då kan uttaget ses som behörigt.

Om det har gjorts en behörig transaktion finns det inte någon möjlighet att få ersättning från sin bank, berättar han. Men har någon annan gjort transaktionen utan medgivande är den obehörig. Då gäller be-

taltjänstlagen – och banken ska ersätta sin kund.

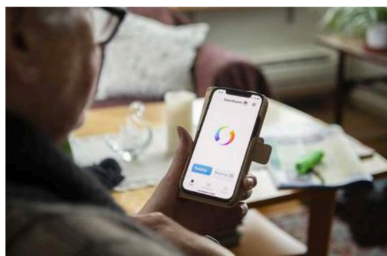
Hur mycket ersättning man får beror sedan på graden av egen oaktsamhet. Banken har nämligen rätt att dra ifrån ett avdrag eller "självrisk". Om kunden har agerat oaktsamt har banken rätt att dra ifrån 400 kronor. Om agerandet har varit grovt oaktsamt har banken rätt att dra av 12 000 kronor. Först när kundens agerande varit "särskilt klandervärt" får han eller hon själv stå för hela kostnaden.

Men var går gränserna?

Högsta domstolen slog 2022 fast att ett "särskilt klandervärt" agerande är när kunden på uppmaning till exempel lämnar ut inloggningsuppgifter eller liknande – trots att kunden visste eller misstänkte att det var en bedragare hon eller han hade att göra med, berättar Stefan Strähle.

– Men det åligger banken att bevisa att kunden kände till eller misstänkte att det var en bedragare man hade att göra med. Det betyder att agerandet i de allra flesta fall inte kan anses som särskilt klandervärda vid obehöriga uttag.

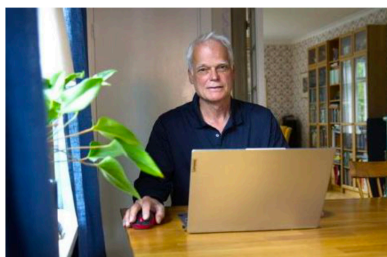
Stefan Strähle följer med

Äldre personer är mer utsatta för risken att bli lurade via okända samtal och meddelande. FOTO: CAISA RASMUSSEN / TT

Långt ifrån alla bedrägeribrott polisanmäls. Det är mycket skam kopplat till att ha blivit lurad. FOTO: HELENE SKOGLUND

Tidigare polisen Stefan Stråhle i Nynäs hamn arbetade vid Stockholmspolisens bedrägerisektion. Nu vill han hjälpa människor att få ersättning från sina banker. FOTO: HELENE SKOGLUND

FOTO: HELENE SKOGLUND

FOTO: HELENE SKOGLUND

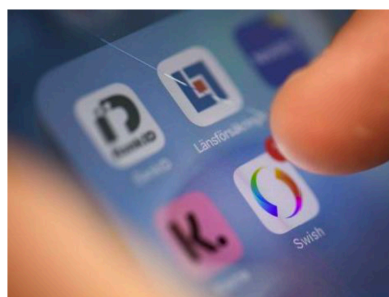
Likartade fall av bedrägerier behandlas olika av bankerna ibland

Stefan Stråhle

stort intresse ärenden i Allmänna reklamationsnämnden och de domar som avgörs i HD. Han berättar om ett fall där en äldre kvinna lurades att swisha flera stora belopp.

- Det var ett beteende som kraftigt avvek från vad hon brukade göra, och då tycker man ju att bankens varningssystem borde slå till. Jag hoppas att det faller tas upp av HD så småningom så att det står klart hur sådana fall ska bedömas.

Efter att SVT:s Uppdrag granskning visade hur kriminella lurade svenska pensionärer genom telefonbedrägerier från Marbella i Spanien, kallade regeringen tidigare i år till sig bankerna och krävde svar på hur de tänker ta sin del av ansvaret vad gäller bedrägerierna. - Bankerna presenterade en del bra förslag, vi får se

Om bedragaren lurar dig att själv "trycka på knappen" och till exempel swisha, ses uttaget som berättigt. Då finns det inte någon möjlighet att få ersättning från sin bank. FOTO: OSCAR OLSSON/TT

FOTO: OSCAR OLSSON/TT

hur det faller ut, säger Stefan Stråhle.

Förslagen gällde bland annat möjligheten till fördröjning av överföringar från vissa konton, eller att det ibland skulle krävas två personer; till exempel den äldre och en anhörig, för att kunna göra överföringar.

Många brottsoffer som Stefan Stråhle mötte i sina utredningar som polis hade utsatts för social manipulation. De hade blivit uppringda eller kontaktade på annat sätt av väldigt slipade bedragare. Förra året anmäldes 47 000 bedrägerier

som skett just genom social manipulation. Det är 36 procent fler än året innan, berättar han.

- Att bli av med pengar är hemskt, men ofta är den tragedi som bedragarna lämnar bakom sig värre. Det finns äldre som tappar tilltron helt och misstror allt och alla och isolerar sig, det är fruktansvärt. Det vore roligt om jag kanske kunde hjälpa några drabbade att få någon slags upprättelse.

Helene Skoglund
helene.skoglund@nyp.se

90 SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

Swisha din gåva till
123 900 56 20
och hjälp oss att hitta fler.

MISSING PEOPLE

IM Snickeri
FINSNIKKERI & LACKERING

Ett finsnickeri som tillverkar måttanpassade trappor. Utför fönsterrenoveringar, diverse reparationer och mindre lackarbeten.

Irene Molander Tfn: 070-051 83 12
irene@im-snickeri.se

ENGSGLAS
Benny Eng

Glasmästare med 30 års erfarenhet och kunskap. Specialister på traditionell fönsterrenovering. Även energiglas och isolerglas.

Tfn 08-520 158 72, 070-589 25 54
www.engsglas.se • engsglas@outlook.com

Vi finns på Konsul Johnsons väg 11, Nynäs hamn

Butiken stänger efter 70 års verksamhet

HALVA PRISET
på alla ordinarie priser

Glöm ej lösa in eventuella presentkort/tillgodokvitton

BETES Vardagar 10-18 • Lördag 10-14
Centralgatan 9 • Tel. 520 130 60 • Välkomna in!

Vinkompis till grillat

Jam **E.GUIGAL**
CÔTES DU RHÔNE

En klassiker från toppproducenten Guigal som bjuder på en kryddig rik smak med fatkaraktär. Vinet ligger upp till tre år i Guigals källare innan det släpps till försäljning och kan lagras minst fem år till.

HÖGSTA BETYGS 5/5
ALF TUMBLE, DN 9/5-2024 EXPRESSEN 17/3-2023

FYND
ALLT OM MÅT VINSPESIAL 28/9-2023
ALLT OM VIN NR 8-2023

Nr 2011 Guigal Côtes du Rhône Rouge 1,49 kr, 750 ml. Alk. 15%. Vinet finns på Frankrike-hyllan.

Barn som får alkohol hemma dricker sig berusade oftare än andra barn

I HARMONI MED NATUREN

PIEMONTE BARBERA

Bengt-Göran Kronstam galtar bland barberboxarna och hittar ett fynd
"Både doftar och smakar mer än det kostar"

vindrosen.se februari 2023

"FYND FRÅN ITALIEN"
Expressen Söndag 16/4-2023 (750 ml)

FYNDBOXEN KAN BESTÄLLAS HÄR

Varannan förare som omkommer i singelolyckor i trafiken är alkoholpåverkad